



Postmottak KLD

Deres ref:	Vår ref 2021/1332-6	Saksbehandler Maria Pettersvik Arvnes,906 23 689	Dato 12.05.2023
-------------------	-------------------------------	---	---------------------------

Innspill til Nasjonal handlingsplan for naturmangfold

Norges Fiskarlag viser til invitasjon til innspillsmøte om nasjonal oppfølging av det nye globale Kunming-Montreal rammeverket for naturmangfold fredag 28. april og invitasjon til å gi skriftlige innspill på tre spørsmål definert av KLD.

Naturavtalen rommer mye, og for å få til effektiv fremgang må det gjøres en prioritering av hva som skal tas tak i først. Norges Fiskarlag ser derfor positivt på at det gis mulighet til å gi innspill på hva vi anser som det viktigste. Vi har i vårt svar kun fokusert på de marine økosystemene og har ikke vurdert deres viktighet opp mot andre økosystemer.

Vi ønsker å benytte anledningen til å takke for muligheten til å gi innspill. Vi deltar gjerne i et møte for å utdype eller konkretisere våre innspill ytterligere dersom det er behov for det.

1. Hva mener dere er de viktigste temaene og virkemidlene Norge bør legge vekt på i vår nasjonale oppfølging av de nye globale målene i naturavtalen?

Bevaring

Tap av natur er en av vår tids største utfordringer, og for å sikre bevaring av norske kyst- og havområder må bruken av arealene endres. Dette mener vi er det viktigste Norge bør legge vekt på i den nasjonale oppfølgingen av naturavtalen. Etter Fiskarlagets oppfatning er ikke prosentandelen av havet vi verner det viktigste. Det som er avgjørende er at vi er i stand til å ivareta og forvalte bestandene og de marine økosystemene våre på best mulig måte over tid. Marin bevaring må derfor både ha som mål å verne om naturmangfoldet og ressursgrunnlaget til norsk fiskerinæring generelt. Norge har allerede kommet langt, da nesten halvparten av de norske havområder er gjenstand for bevaring gjennom arealbaserte fiskerireguleringer. Det kan imidlertid synes som det er behov for en klargjøring av rammene for bevaring innenfor nasjonal sjømatpolitikk.

Bærekraftig bruk, høsting og forvaltning

Norsk fiskerinæring høster viltlevende marine arter basert på strenge reguleringer. All beskatning vil føre til påvirkninger på naturmangfoldet, men høstingen er basert på vitenskapelige råd og etter myndighetenes rammer og reguleringer. Høsting i våre farvann er vurdert til å være bærekraftig, basert på internasjonal rådgivning. Slik ønsker vi at det også skal være i fremtiden.

Norge har en god fiskeriforvaltning og noen av verdens best forvaltede fiskebestander, og har alle forutsetninger for å opprettholde dette. Men det er også mange andre interesser som påvirker havområdene; som sjøfart, petroleumsaktiviteter og seismikk, samt nye planlagte aktiviteter som havvind, marin gruvedrift og havbruk til havs. Vi mener derfor at det er viktig at oppfølgingen blir tverrsektoriell, slik at all påvirkning sees i sammenheng.

Invasive fremmede arter

Invasive fremmede arter er vurdert som en av de største truslene for naturmangfoldet, sammen med klimaendringer og arealbruksendringer. Dette gjelder også marine økosystemer, og er noe en må ta på største alvor. Forebygging og føre-var tiltak må inn, slik at vi hindrer at fremmede arter slår seg ned. Her er blant annet ballastvannforskriften og den nasjonale tiltaksplanen om bekjempelse av fremmede skadelige organismer sentral, og må sikres en best mulig oppfølging.

Klimaendringer

Økt CO₂ opptak gjør havet surere. Det gjør at arter som kalkalger, kaldtvannskoraller, kråkeboller og krabber, som er avhengig av karbonat for å bygge skjelett eller skall av kalk, kan få utfordringer med å vokse og formere seg, og i verste fall dø ut eller bli utkonkurrert av andre arter. For å stoppe utfordringene med havforsuring må utslippene av CO₂ ned. Dette viser at oppfølgingen av naturavtalen må sees i sammenheng med oppfølgingen av klimaavtalen. Økt temperatur vil også føre til endringer i de marine økosystemene, gjennom at arter øker utbredelsen nordover, og at de arktiske artene får reduserte leveområder. Dette vil sannsynligvis føre til at de kommersielle artene vil flytte på seg, og områder som i dag kjennetegnes som gode fiskefelt vil kanskje i fremtiden ikke være det. Hvor de nye fiskefeltene kommer til å bli er ikke så lett å forutse, og dette må derfor tas med i betraktning når samlet arealbruk, herunder nye aktiviteter, skal vurderes. Dette gjelder ikke bare for fiskefelt, men vil sannsynligvis også være relevant for gyte- og oppvekstplasser.

Vi mener derfor at et av de viktigste tiltakene i den videre oppfølgingen er å sørge for god samkjøring og tverrsektorielt samarbeid gjennom å utarbeide virkemidler som dekker målene i både klimaavtalen og naturavtalen. Det er slik vi ser det ikke mulig å nå målene i naturavtalen uten også å nå målene i klimaavtalen.

Kompetanse

Vi mener det er behov for å styrke kompetansen om marin arealforvaltning i norske kommuner for å sikre helhetlig arealforvaltning av sjøområdene langs hele kysten.

Virkemidler

I tillegg til å se naturavtalen og klimaavtalen i sammenheng er det også behov for å se på andre juridiske virkemidler. Kommunen har, med hjemmel i plan og bygningsloven, virkemidler til å samordne arealbruk innenfor en nautisk mil av grunnlinjen. Utenfor en nautisk mil av grunnlinja finnes det ikke noe tverrsektorielt lovverk som samordner arealbruken. I stedet er det utarbeidet havforvaltningsplaner, i form av meldinger til Stortinget. Disse planene har ikke formelle koplinger til sektorlovgivningen, og er i utgangspunktet ikke veldig godt egnet til å regulere forholdet mellom etablerte næringer og nye planlagte aktiviteter. Vi ser derfor i utgangspunktet positivt på at det er varslet en havmiljølov som blant annet skal regulere arealbruken ut til 200 nautiske mil. For å unngå et fragmentert og uoversiktlig regelverk forutsetter vi at den nye havmiljøloven får tydelige avklaringer opp mot eksisterende lovverk.

I tillegg er det besluttet å utarbeide næringsplaner for havet som skal inneholde de overordnede prinsippene for den totale arealbruken. Det er viktig at alle disse prosessene samkjøres.

2. Hva er det viktigste din organisasjon eller virksomhet kan bidra med for at verden skal nå de nye globale målene i naturavtalen?

Fiskerinæringen høster generelt bærekraftig og kortreist mat, med et mye lavere CO₂ avtrykk enn andre proteinkilder. Det er derfor avgjørende at fiskeriene kan fortsette å være en viktig leverandør av trygg og klimavennlig sjømat til både norsk og internasjonal befolkning.

For å få til dette vil Norges Fiskarlag fortsette å være en pådriver for blant annet en grønnere fiskeflåte og fortsette arbeidet med å utvikle mer skånsomme fiskeredskaper.

3. Hva mener dere om Norges muligheter til å bidra til å oppnå de globale målene? Har vi bedre eller dårligere forutsetninger på noen områder?

Norge er en havnasjon. Vi har mye kunnskap om havet, og på bakgrunn av dette mener vi at Norge har gode forutsetninger for å bidra til å nå de globale målene som omhandler de marine økosystemene.

Selv om det er mye kunnskap om havet er det også store kunnskapshull, blant annet på kartlegging. For å vite hva vi skal ta vare på må vi vite hva vi har. Vi mener derfor at en styrking av både kartleggingen og overvåkingen av kyst- og havområdene er sentralt. I tillegg har fiskerne mye erfaring og førstehånds kunnskap om fiskebestander og marint miljø, som bør utnyttes bedre.

Norges kompetanse på marine økosystemer og marin forvaltning er viktig i både nasjonal og internasjonal sammenheng. Vi mener derfor at i tillegg til å sørge for mer kunnskap om våre hjemmeområder er det også viktig å opprettholde internasjonale samarbeidsprosjekter, slik som eks Hav for utvikling for å bidra til å øke kompetansen i andre land.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Sverre Johansen
generalsekretær

Maria Pettersvik Arvnes
seniorrådgiver

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet

Fiskeridirektoratet

Havforskningsinstituttet